

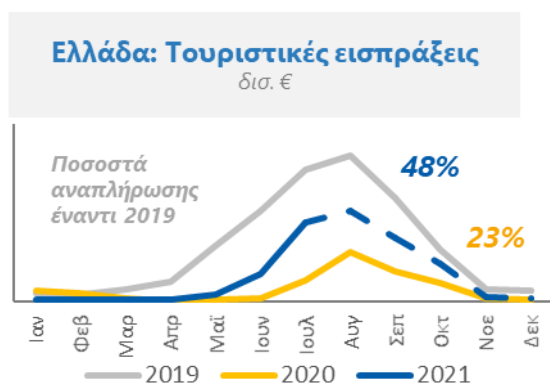

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Μετουσιώνοντας την ομορφιά της Ελλάδας σε υψηλής αξίας τουρισμό

Με τη δεύτερη τουριστική περίοδο εν μέσω πανδημίας να βρίσκεται σε εξέλιξη, ζητούμενο αποτελεί η διερεύνηση της εξέλιξης του τουρισμού, ως ενός από τους σημαντικότερους κλάδους για την ελληνική οικονομία. Στη νέα μελέτη της Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας (i) αξιολογούνται τα πρώτα σημάδια για τη φετινή τουριστική χρονιά και (ii) εκτιμώνται οι μεσοπρόθεσμες δυνατότητες ανάπτυξης που προσφέρουν τόσο η διαφαινόμενη επιστροφή στην ομαλότητα όσο και η προοπτική των πόρων που διατίθενται μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης.

Τα πρώτα στοιχεία για την πορεία του κλάδου είναι ενθαρρυντικά, καθώς η αντιπαραβολή της πορείας των φετινών τουριστικών αφίξεων και εισπράξεων (ως ποσοστά του 2019) έναντι των αντίστοιχων περσινών δείχνει σημαντική ανάκτηση των κεκτημένων του 2019. Εστιάζοντας στον κρίσιμο δείκτη των διεθνών αεροπορικών αφίξεων, ο Ιούνιος 2021 ανέκτησε το 1/3 του επιπέδου 2019 (έναντι ποσοστού ανάκτησης 3% για τον Ιούνιο 2020) και ο Ιούλιος 2021 φαίνεται να προσέγγισε ανάκτηση κοντά στα 2/3 του επιπέδου

2019 (έναντι ποσοστού ανάκτησης 29% για τον Ιούλιο 2020). Αν υποθέσουμε ότι τα υγειονομικά δεδομένα θα ακολουθήσουν μια ανάλογη με την περσινή πορεία, τότε το 2021 θα κλείσει με ποσοστό ανάκτησης της τάξης του 50% του επιπέδου 2019. Δεδομένης της υψηλής συσχέτισης των αεροπορικών αφίξεων με τις τουριστικές εισπράξεις (με συντελεστή άνω του 90%), ένα αντίστοιχο ποσοστό ανάκτησης (δηλαδή, 50% του 2019) θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ένας εφικτός στόχος για τις εισπράξεις της χρονιάς. Ενισχυτικά στην υλοποίηση του παραπάνω στόχου λειτουργούν δύο στοιχεία που συγκλίνουν στη διαπίστωση ότι η Ελλάδα έχει φέτος τα εχέγγυα να κερδίσει μερίδιο στην (ομολογουμένως ακόμα υπό πίεση και υψηλή αβεβαιότητα) διεθνή τουριστική αγορά:

- Συνυπολογίζοντας τα υγειονομικά δεδομένα, τις τάσεις στην αεροπορική κίνηση και τις προτιμήσεις των τουριστών (όπως αποτυπώνονται στις αναζητήσεις και τις κρατήσεις), η Ελλάδα ξεχωρίζει ως η χώρα με την ισχυρότερη ανάκαμψη ζήτησης στη μεσογειακή αγορά.
- Ακολουθώντας μια προσέγγιση 360° και εστιάζοντας στις βασικές αγορές προέλευσης για τον ελληνικό τουρισμό, παραδοσιακές ευρωπαϊκές αγορές (όπως η Γερμανία) φαίνεται να αποτελούν σημαντικούς πυλώνες ζήτησης στο δίμηνο Ιουλίου-Αυγούστου, παίρνοντας τη σκυτάλη από λιγότερο

παραδοσιακές αγορές (όπως οι ΗΠΑ και το Ισραήλ) που λειτούργησαν ενισχυτικά στο δίμηνο Μαΐου-Ιουνίου.

Η ενδεχόμενη επίτευξη υψηλού μεριδίου για τον ελληνικό τουρισμό το 2021 (υπό την επιφύλαξη απρόβλεπτων επιδημιολογικών εξελίξεων) θα αποτελέσει ουσιαστικά επιστροφή του κλάδου στην αναπτυξιακή πορεία της περιόδου 2012-2019 όπου καταγράφηκε σημαντική αύξηση τόσο σε όρους τουριστικών αφίξεων (+101%) όσο και εισπράξεων (+75%) - με επίτευξη αυξημένης διείσδυσης σε όλες τις βασικές αγορές (ευρωπαϊκές και μη). Η ανοδική αυτή πορεία ουσιαστικά ανακόπηκε βίαια με το ξέσπασμα της πανδημίας το 2020, με το μερίδιο της Ελλάδας στην παγκόσμια τουριστική αγορά να χάνει το σύνολο των κερδών της προηγούμενης περιόδου (επιστρέφοντας το 2020 στο 1,9%, ενώ είχε καταφέρει να προσεγγίσει το 2,3% το 2019) – με τις απώλειες μεριδίων της Ελλάδας να είναι εμφανείς σε όλες τις βασικές αγορές. Η εξέλιξη αυτή ήταν αποτέλεσμα μίας σειράς παραγόντων που κατέστησαν την Ελλάδα ιδιαίτερα εύάλωτη ως τουριστικό προορισμό το 2020:

- Αφενός, το γεγονός πως η χώρα είναι προσβάσιμη στην Δυτική Ευρώπη (όπου βρίσκονται οι βασικές χώρες προέλευσης τουριστών) κυρίως μέσω αεροπορικών συνδέσεων, οι οποίες δεν προτιμούνταν από τους ταξιδιώτες στα πλαίσια της κοινωνικής αποστασιοποίησης.
- Αφετέρου, η επιβαρυσμένη επιδημιολογική εικόνα των γειτονικών μας βαλκανικών χωρών, που αποτελούν τις πηγές προέλευσης του οδικού μας τουρισμού, δεν επέτρεψε σε αυτό τον πιο ασφαλή τρόπο μετακίνησης να λειτουργήσει αντισταθμιστικά όπως συνέβη στην περίπτωση της Ιταλίας ή της Ισπανίας.

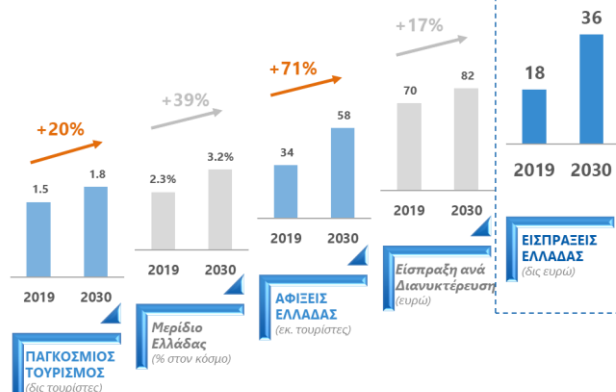
Στο σημείο αυτό σημειώνουμε ότι η τρέχουσα τουριστική περίοδος δεν αντιμετωπίζει στον ίδιο βαθμό αυτές τις αβεβαιότητες, χάρη στην ύπαρξη του πιστοποιητικού εμβολιασμού και των rapid tests.

Πέρα από την εξέλιξη της φετινής χρονιάς, η ουσία της συζήτησης είναι σημαντικό να μεταφερθεί στην επόμενη ημέρα και στη μεσοπρόθεσμη στρατηγική που πρέπει να υιοθετηθεί για να αξιοποιηθούν οι ευκαιρίες που διανοίγονται. Η Ελλάδα βρίσκεται σε μια εξαιρετικά ευνοϊκή θέση για να ωφεληθεί από τις επερχόμενες αλλαγές και ανακατατάξεις, καθώς η φυσική ομορφιά της, η ζεστασιά της φιλοξενίας της και η πολιτιστική κληρονομιά της, προσφέρουν μοναδικά αναξιοποίητα συγκριτικά πλεονεκτήματα. Οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης (και το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα που τους συνοδεύει) αποτελούν μια ευκαιρία για τη χώρα και τον κλάδο που δεν πρέπει να χαθεί. Εκτός από τα εξειδικευμένα κονδύλια για τον κλάδο του τουρισμού (ύψους €0,6δισ), οι επιχειρήσεις του τομέα μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση στα ευρύτερα προγράμματα του Ταμείου υπό τους άξονες της πράσινης ανάπτυξης, της ψηφιοποίησης, της καινοτομίας, της εξωστρέφειας και της μεγέθυνσης (οργανικής και μέσω συνεργασιών).

Οι τομείς που πρέπει να δοθεί έμφαση έχουν ήδη αναγνωρισθεί από τους επιχειρηματίες του κλάδου (όπως έχει αποτυπωθεί σε σχετικές έρευνες πεδίου της ΕΤΕ), και αποτελούν δράσεις επιλέξιμες από το Ταμείο Ανάκαμψης:

- αναβάθμιση ξενοδοχειακών υποδομών (το οποίο αναγνωρίζεται ως βασικό πρόβλημα ανάπτυξης για το 61% των ξενοδοχείων),

Μεσοπρόθεσμη προοπτική για τον ελληνικό τουρισμό

Πηγές: UNWTO, ΤτΕ, Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Οργανισμού Τουρισμού για άνοδο της παγκόσμιας τουριστικής κίνησης κατά 20% το 2030 (έναντι του 2019), η σύγκλιση της Ελλάδας στο μεσογειακό μέσο όρο σε όρους εποχικότητας και ποιότητας, θα μπορούσε μέχρι το τέλος της δεκαετίας να οδηγήσει τις τουριστικές εισπράξεις στην Ελλάδα σε επίπεδο διπλάσιο έναντι του 2019 (επιπλέον €18 δις ετησίως).

Η μελέτη μπορεί να ανευρεθεί στην ενότητα Κλαδικές Αναλύσεις του E.Spot (online περιοδικό της Εθνικής Τράπεζας) στην ακόλουθη ιστοσελίδα: <https://www.nbg.gr/el/the-group/press-office/e-spot/reports/tourism-2021>

- αναβάθμιση των υποδομών χώρας (το οποίο αναγνωρίζεται ως βασικός μοχλός ανάπτυξης για το 59% των ξενοδοχείων στα νησιά)
- διευκόλυνση της ανάπτυξης συνεργασιών (το οποίο αναγνωρίζεται ως βασική ευκαιρία ανάπτυξης από το 66% των ηπειρωτικών ξενοδοχείων).

Συνεπώς, ο κλάδος εμφανίζεται συνειδητοποιημένος, έτοιμος και ώριμος για την αλλαγή.

Η απόδοση της επενδυτικής και μεταρρυθμιστικής αυτής προσπάθειας μπορεί να είναι υψηλή. Υιοθετώντας την εκτίμηση του Παγκόσμιου

Αθήνα, 05 Αυγούστου 2021